

SESTAVINE DRŽAVE:

Ozemlje, prebivalstvo, organizacija prisiljajoče oblasti, suverenost.

PRAVO je skupek norm. Na obvezen način ureja temeljna družbena razmerja. Država je porok za izvrševanje teh norm s svojim oblastnim aparatom.

RAZVRŠČANJE DRŽAV:

Oblika vladavine: republika, monarhija

Oblika državne oblasti: parlamentarna, predsedniška, skupščinska

Oblika političnega sistema: demokracija, avtokracija

Oblika državne ureditve: unitarna, zvezna.

PРАВNA DRŽAVA

Uprava in sodstvo sta podrejena zakonom, ki jih sprejema parlament. Značilna je vladavina prava. Je demokratična država. Vsa področja so pravno urejena, predpisi (zakoni) pa se tudi izvršujejo.

PРАВNI RED je skupek pravnih norm.

PРАВNA NORMA je osnovna sestavina pravnega reda. Pravna norma je sestavljena iz dispozicije in sankcije. **DISPOZICIJA** terja od naslovljenca določeno ravnanje. **SANKCIJA** pa zapisuje, kaj se zgodi, če se dispozicija ne upošteva. Sankcija se zagotovi z organizirano državno prisilo. Nepopolne norme nimajo sankcije (definicije, Ustava).

VRSTE PРАВNIH NORM: Abstraktne, Konkretno, Zapovedujoče, Prepovedujoče, Pooblašujoče, Kongentne (strogo obvezne, ne moremo jih spreminjati), Dispozitivne (prizadete osebe jih lahko spreminjajo), Striktne in Elastične.

PРАВNE SANKCIJE: Sankcije za KD, Sankcije za upravne prekrške, Disciplinske sankcije in Sankcije glede aktov.

PРАВNI AKT je nekaj, kar vidimo v fitični obliki (zakon, sodba).

-Abstraktni, splošni

-Konkretni, individualni

-Oblastni (državni oz, javni) – o njih govorimo, če jih izda organ v vlogi izvajalca oblasti – Upravni in Sodni

-Neoblastni (zasebni) – Enostranski, Dvostranski, Odplačilni, Neodplačilni

PРАВNI VIRI – gra za obvezne in v naprej določene oblike, v katerih so pravne norme, ki so splošne ali abstraktne.

USTAVA je pravni akt z najvišjo stopnjo veljave

ZAKON sprejema jih DZ, so splošni, abstraktni pravni akti

PODZAKONSKI AKT ne smejo določati pravic in dolžnosti

PРАВNA PRAVILA pomeni, da državni organ ne more reči da nima pravne podlage, stari zakon uporablja, kolikor se ga da

MORALA je skupek vrednot, kaj je dobro, humano, pošteno. Razlika med pravom in moralo je v sankciji. Pravna sankcija je v naprej določena in se jo lahko izreče le po predpisanem postopku, moralna pa nastopi spontano, njen nastop je težko predvidljiv.

OBIČAJI so pravila, ki so se v določenem okolju ustalila, ker se je takšno vedenje/ravnanje ponavljalo skozi določeno časovno obdobje.

SODNA PRAKSA pomembno je zagotoviti enotno sodno prakso

PРАВNA ZNANOST – razni komentarji zakonov, učbeniki, znanstveni članki...

PРАВNE PREZNINE – o njih govorimo, ko nekaj ni pravno urejeno pa bi moralo biti. Začetne – zakonodajalc spregleda, da bi moralo biti določeno razmerje pravno urejeno. Naknadne- razmerje se pojavi, ko je zakon že sprejet.

PРАВNO RAZMERJE je neko razmerje, ki je pravno urejeno, da nastane pa je potrebna abstraktna pravna norma in nastop dejstev.

PРАВNA DEJSTVA so dejstva, ki določajo pravno posledico (dogodki in človekova dejanja)

PРАВNE DOMNEVE o njih govorimo takrat, ko predpis izhaja iz stališča, da neko pravno dejstvo obstoji, ne da bi bilo treba stranki, ki se na dejstva sklicuje, dokazati resničnost tega dejstva.

PРАВNOMOČNOST odločba se ne da več izpodbijati z rednimi pravnimi sredstvi

IZVRŠBA na prisilen način s posredovanjem pristojnega državnega organa se uresniči pravica iz pravnega razmerja.

ZAKONITOST zahteva, da morajo biti po hierarhiji nižje pravne norme v skladu z višjimi. Zakonitost veže oblastne drž. org. in navadne pravne subjekte.

Pravna sposobnost, Poslovna oz, opravilna sposobnost, Oporočna sposobnost in Krivdna sposobnost.